Parteneriat în susţinerea transparenţei şi accesului la informaţia publică: Biblioteca Publică de Drept şi Primăria Municipiului Chişinău

MARIANA HARJEVSCHI
Biblioteca Publică de Drept
Chişinău, Republica Moldova

Abstract

Partnership for Supporting Transparency and Access to Public Information: The Public Law Library and the Chişinău City Hall

Access to legal information is essential to each member of the community. Public Law Library, a branch of the Municipal Library „B. P. Hasdeu," as a public institution, by its statute, has assumed the responsability as a local distribution partner of legal information in order to develop a strong partnership with Chişinău City Hall for delivering e-services for capital's residents. The article reveals the concept of the On-line Legal Chişinău project, funded by the Soros Foundation-Moldova under the Public Administration and Governance program. The author underlines the project activities and the content of the Monitorul de Chisinau database that will ensure free and unlimited access to legal texts issued and approved at Chi Chişinău sinau level, both currently and retrospective, being digitized starting with 1991.

Keywords: *Chişinău, Public Law Library, transparency, City Hall, public information*

Accesul la informaţia publică constituie un drept al fiecărui cetăţean şi un instrument de îmbunătăţire a procesului de guvernare şi de respectare a transparenţei decizionale, consolidând instituţiile publice de toate nivelurile pentru a le face mai accesibile, transparente, responsabile şi receptive la cerinţele cetăţenilor. Accesul la acest tip de informaţie este esenţial pentru fiecare membru al comunităţii deoarece consolidează implementarea democraţiei, prin oferirea răspunsurilor la diverse probleme de natură juridică, precum şi posibilităţi de luare a deciziilor vitale în cadrul familiei, derularea afacerilor personale şi ale altor iniţiative. Este evident că asigurarea disponibilităţii textelor juridice pentru persoanele fizice şi a celor implicaţi în activitatea comercială este avantajoasă atât social, cât şi financiar. Sensibilizarea publicului poate sprijini guvernele locale în luarea deciziilor şi reducerea neînţelegerilor acestora. Dincolo de acest lucru şi în scopul de a angaja pe

BDD-A19457 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:01 UTC)

deplin publicul şi comunitatea, autorităţile locale trebuie să publice şi să pună la dispoziţie legislaţia locală.

Deşi, în conformitate cu legislaţia în vigoare a Republicii Moldova, autorităţile locale sunt responsabile de a face publice actele normative aprobate la nivel local, mecanismele utilizate în acest scop (ex. postarea în locuri publice, publicarea selectivă în suplimente de ziar, postarea de decizii recente pe paginile web, dacă este disponibil) nu satisfac pe deplin aşteptările publicului, deşi acestea pot promova participarea publică, responsabilitatea democratică şi încrederea în procesul decizional. Acestea i-ar ajuta să facă alegeri în cunoştinţă de cauză, să găsească răspunsuri precise la probleme legale şi să ia decizii vitale în familie, afaceri sociale, precum şi alte iniţiative prin conectarea cu resurse juridice adecvate şi actualizate. Informarea comunităţii despre textele juridice aprobate de către guvernul local atinge o dimensiune importantă, iar în cazul municipiului Chişinău datorită statutului său specific de capitală a ţării şi având o concentraţie mare a populaţiei şi a întreprinderilor, are o importanţă majoră.

În ultimul deceniu, creşterea disponibilităţii accesului la internet a devenit un catalizator vital privind îmbunătăţirea accesului la informaţia propriu-zisă. Acest proces a influenţat în mod incontestabil relaţia dintre cetăţeni şi instituţiile de stat, permiţând guvernelor locale şi centrale, diseminarea informaţiilor pentru cetăţenii lor, la o scară mai mare, implicând publicul în procesul legislativ. Informaţia a devenit una dintre pietrele de temelie ale democraţiei. Tehnologiile moderne oferă instrumente utile pentru a aborda această necesitate şi pentru a asigura accesul publicului la conţinutul legislaţiei în vigoare prin utilizarea internetului ca o sursă esenţială de informaţii. Instrumentele bazate pe web sunt considerate a fi mecanisme adecvate, demonstrând că Republica Moldova a ajuns la 30% de utilizatori internet în 2010.

Biblioteca Publică de Drept, ca sursă principală de informaţii juridice pentru comunitatea chişinăuieană, primeşte zilnic cereri din partea locuitorilor Chişinăului cu privire la deciziile emise sau aprobate la nivel municipal. Actualmente, nici Primăria Municipiului Chişinău, nici Consiliul Municipal Chişinău nu dispun de o bază de date integrată, cu caracter juridic, ce ar conţine actele normative aprobate/emise de autorităţile locale. Anual, Primarul General şi Consiliul Municipal aprobă o multitudine de decizii care reglementează, coordonează viaţa persoanelor fizice şi juridice din municipiul Chişinău. Doar o parte dintre ele sunt direct disponibile pentru public (ex. pagina de web a Primăriei Municipiului Chişinău acoperă doar ultimii ani,

BDD-A19457 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:01 UTC)

2006-2009, iar versiunea tipărită a Monitorului de Chişinău - un supliment la ziarul municipal ***Capitala*** - publică doar documente cu caracter general).

Din această perspectivă, o bibliotecă publică, situată în centrul capitalei şi deschisă pentru comunitate, prin oferirea accesului gratuit la informaţia juridică poate şi trebuie să se angajeze la nivel local activ în furnizarea informaţiei publice.

Solicitările sistematice în cadrul Bibliotecii Publice de Drept cu privire la legislaţia locală reprezintă un stimulent ce a mobilizat echipa bibliotecii pentru a dezvolta un proiect ***Chişinăul juridic online***, susţinut financiar de Fundaţia Soros-Moldova în cadrul programului *Administraţia Publică şi Buna Guvernare.*

Prin această abordare inovatoare, biblioteca tinde să sporească participarea membrilor comunităţii în luarea deciziilor în municipiului Chişinău, precum şi să sprijine Primăria în consolidarea capacităţii de interacţiune cu beneficiarii într-o manieră mai transparentă şi eficientă, sporind astfel accesul la documentele sale emise recent, precum şi la documentele emise anterior oferind beneficiarilor varianta consolidată a documentului la orice perioadă de timp.

O astfel de bază de date poate asigura acces gratuit, nelimitat, la textele juridice aprobate/emise la nivelul municipiului Chişinău, tuturor persoanelor interesate, atât la cele aprobate în prezent, cât şi la cele retrospective. Baza de date urmează a fi disponibilă pe internet la finele anului 2011, iar accesul larg la documentele juridice va permite publicului să aibă o perspectivă adecvată, şi să îşi formeze o opinie critică asupra activităţii autorităţilor locale.

Următoarele activităţi vor fi desfăşurate privind implementarea proiectului: dezvoltarea softului ce va susţine baza de date ***Monitorul de Chişinău***, crearea conţinutului electronic al bazei de date, furnizarea accesului la baza de date, instruirea personalului implicat în crearea şi utilizarea bazei de date, organizarea campaniei de promovare a bazei de date.

Proiectul propriu-zis este format din două compartimente esenţiale:

1. *Dezvoltarea site-ului www.monitoruldechisinau.md* care include:

- *interfaţa client* - aceasta reprezintă partea publică a paginii accesibile pentru toţi utilizatorii de internet, care este afişată la deschiderea URL-ului şi care conţine informaţii generale despre proiect, precum şi noutăţi, referinţe utile etc. şi
- *Contents Management System* - care reprezintă interfaţa administratorului, unde se poate administra structura şi conţinutul site-ului web. Această componentă este disponibilă numai pentru administratori autorizaţi prin nume de utilizator şi parolă.

BDD-A19457 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:01 UTC)

2. *Elaborarea bazei de date Monitorul de Chişinău*

Partea publică a bazei de date care este accesibilă utilizatorilor de internet şi conţine o formă de căutare simplă şi avansată unde utilizatorii pot găsi după anumite criterii actul necesar, precum şi varianta lui consolidată la o anumită dată. Această parte va fi integrată în site-ul BPD, precum şi a Primăriei Municipiului Chişinău, pentru comoditatea utilizatorilor.

Baza de date va acorda beneficiarilor suportul informaţional calitativ, actualizat, veridic, în timp scurt şi va permite reducerea operaţiunilor necesare pentru a obţine informaţia căutată persoanelor interesate. În perspectivă, o astfel de bază de date va contribui la consolidarea încrederii populaţiei în autorităţile publice locale prin asigurarea sporirii transparenţei în procesul de luare a deciziilor la nivel local.

Conţinutul include iniţial dispoziţiile primarului general şi deciziile Consiliului municipal Chişinău, care sunt în vigoare, precum şi cele retrospective, începând cu 1991. La fel, actele normative emise de către alte subdiviziuni din subordinea Primăriei sunt selectate pentru beneficiari şi integrate în baza de date. Deoarece majoritatea actelor normative emise/ aprobate de către autorităţile chişinăuiene sunt documente tipărite pe hârtie, acestea sunt scanate în format PDF. Crearea conţinutului decurge în două etape: în primul rând, se dezvoltă conţinutul şi se configurează instrumentele electronice de testare şi de ajustare. În curând, baza de date va fi testată cu succes şi va fi disponibilă on-line, al doilea pas va fi pentru a obţine o masă critică de conţinut pentru a oferi un serviciu util şi reprezentativ.

Instruirea iniţială pentru personalul implicat este considerată importantă pentru a fi întreprinsă, în scopul de a învăţa strategiile de management privind căutarea în baza de date. La fel şi materiale promoţionale, care au fost publicate cu scopul de a asista activităţile de căutare şi pentru a creşte numărul de utilizatori ai bazei de date. Conţinutul pliantelor include informaţii despre structura bazei de date juridice şi a strategiilor de căutare. Materiale suplimentare de promovare, cum ar fi postere, au fost elaborate şi vor fi plasate în transportul public pentru a face cunoscută baza de date şi mai larg.

În final, susţinem că Biblioteca Publică de Drept, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu," fiind o instituţie publică, prin statutul său, şi-a asumat rolul de furnizor local de informaţii juridice, dezvoltând un parteneriat solid şi util cu autorităţile locale în scopul îmbunătăţirii e-serviciilor pentru locuitorii capitalei. Prin delegarea Bibliotecii Publice de Drept, municipiul Chişinău poate contribui la sporirea culturii juridice a populaţiei cu mai mult

BDD-A19457 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:01 UTC)

profesionalism, iar pe termen lung aceasta poate dezvolta un angajament social între autoritatea locală şi o instituție publică.

Bibliografie selectivă

❖ Coblean, O.; Țurcan, Nelly, ***Comunicarea societală şi rolul bibliotecii în asigurarea accesului la informaţia publică în Republica Moldova***, în ***Cercetare şi inovare - perspective de evoluţie şi integrare europeană: conferinţa ştiinţifică a masteranzilor şi doctoranzilor, 23 sep. 2009***, Chişinău, CEP USM, 2009.

❖ ***Internet World Stats. Usage and Population statistics*** http://www.internetworldstats.com (accesat la 12/10/2010).

❖ Kulikovski, Lidia, ***Responsabilitatea socială a bibliotecii publice - o sinteză între cunoaştere şi acţiune***, în ***BiblioPolis***, nr. 4, 2004, p. 24-29.

❖ ***Raportul Bibliotecii Publice de Drept, filială a Bibliotecii Municipale B. P. Hasdeu pentru anul 2009***, Chişinău, s.n., 2010.

BDD-A19457 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:01 UTC)